

OSEBNA IZKAZNICA

Lokacija objekta: vas Žuniči, Občina Črnomelj, Bela Krajina

Starost objekta: 150 let, hiša je bila vrisana že v Franciscejskem katastru

Zadnji lastnik: Ana Žunič, Žuniči

Trenutni upravljavec: Zavod RS za varstvo narave

Čas obnove: 1995 - 1999

Nosilec projekta obnove: Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto

Financerji obnove: Ministrstvo RS za kulturo, Ministrstvo RS za okolje in prostor, Občina Črnomelj

Donatorji obnove: Zora d.o.o, Mengeš (kritina TONDACH)

Lastniki nekaterih etnoloških predmetov: družine Žunič, Starešinič in Adlešič

Namen obnove: obnova in prezentacija kulturnega spomenika, predaja objekta javni funkciji, tudi za potrebe informacijske točke KP Kolpa

Dodatne informacije:

Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto,
Adamičeva ulica 2, 8000 Novo mesto
tel: 07/393-15-55, fax: 07/393-15-59
Domačijo si lahko ogledate po predhodni najavi.

Skrbnica: Nataša Brozovič,
Žuniči 8, 8341 Adlešiči
tel. 07/364-64-29 in 041/316-580

Turistično informacijski center (TIC),
Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
Tel: 07/305-65-30, fax: 07/305-65-31

Tekst in fotografije: Mira Ivanovič, Mateja Kogelnik, ZRSVN, območna enota Novo mesto
Izdal: Zavod RS za varstvo narave, avgust 2005, Tisk: Tiskarna Vesel d.o.o., Novo mesto

K O L P A
K R A J I N S K I P A R K

Krajski park Kolpa Šokčev dvor

Zavod RS za varstvo narave
OE Novo mesto

ŽUNIČI

Žuniči so majhna gručasta belokranjska vas ob mejni reki Kolpa. Gre za območje nekdanje Vojne krajine, kamor so se v tistem obdobju naselili Uskoki, ki so v te kraje prinesli svojo kulturo, arhitekturo in vero. Potomci le teh še danes živijo v bližnjih vaseh Pavnoviči, Miliči, Bojanci in Marindol.

ZNAČILNOSTI DOMAČIJE

Za to območje je značilna posebna stavbna dediščina - zaprte štiristranične domačije z osrednjim dvoriščem - dvorom. Tak je tudi Šokčev dvor, ki je danes obnovljen in zavarovan kulturni spomenik.

ŠOKČEV DVOR

Sestavljajo ga hiša, lopa, skedenj in ograda, ki zapira pravokotno dvorišče, ki je v osrednjem delu v preteklosti služilo kot gnojišče. Hiša je po zasnovi delno zidana.

Z daljšo stranjo je prislonjena ob breg, tako da je kletni, del v katerem sta bila hlev in vinska klet, delno vkopan v zemljo. vzdolž lesenega bivalnega dela je speljan lesen gank. Na njegovem skrajnem koncu je zunanje leseno stranišče. Lopa je bila namenjena shranjevanju žita in orodja, pod njo pa je stal svinjak s kokošnjakom.

ŽIVLJENJE NEKOČ IN DANES

Že J.V. Valvazor poroča, da je na takih domačijah živel več generacij ene družine, katere glava je bil »gospodar« - najstarejši moški v hiši. Gospodinja je lahko bila žena najmlajšega poročenega moškega ali celo strica v družini. V hiši je živel tudi do 12 mož, sposobnih za delo in vojskovanje. Spali in živeli so v dokaj utesnjenih razmerah v zgornjem nadstropju, ob prav velikem mrazu pa tudi v hlevu.

Domačija je bila obnovljena za potrebe Krajinskega parka Kolpa in jo upravlja Zavod RS za varstvo narave. Obiskovalci si lahko ogledajo ohranjeno in obnovljeno opremo domačije, spoznavajo kulturne značilnosti območja in uživajo v neokrnjeni naravi. Šokčev dvor delno že služi kot informacijska točka Krajinskega parka Kolpa, pogosto pa v svojih prostorih gosti tudi različne prireditve in predavanja.